

Verslag najaarsvergadering Vereniging NIC, 18 oktober 2013, Bibliotheek EMC, Rotterdam

Aanwezig:

Coby Beckers
Ger Bijster
Herald Boevenbrink
René Bourbon
Peter Daalmans
Jeanne Figdor
Frans Mast
John Otten
Paul Platenburg
Frank Toolenaar
Jan van Nijnatten (Philips)
Nick Vos
Wilma van Wezenbeek

Afwezig met bericht van verhindering: Henk van Asbeck

1. 09:30 Opening, ingekomen stukken, vaststelling van de agenda en volgende vergadering (plaats en datum)
2. Verslag voorjaarsvergadering Vereniging NIC, 13 april 2013, TU Eindhoven
3. 09:40 Bestuursaangelegenheden
4. 10:00 Presentatie over Current Research Information System (CRIS) door Stéfan Ellenbroek (Avedas)
5. 11:00 A.J.P. van den Brekel (UMCG), "iPads to medical staff"
6. 12:00 Rondleiding Onderwijscentrum/Bibliotheek van het Erasmus MC
7. 12:30 Lunch
8. 13:30 Uit de bedrijven en organisaties
9. 15:30 Sluiting

Ad 2. Verslag vergadering 13 april 2013

Het verslag wordt zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd.

De volgende vergadering van NIC zal plaatsvinden bij Paul Platenburg, in met nieuwe gebouw van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (Min V&J) op 11 april 2014.

Paul zal in overleg met Nick een hotel en restaurant regelen.

Zet de datum alvast in je agenda!!

Ad 3. Bestuursaangelegenheden

Ger heet Jan van Nijnatten welkom. Hij zal Frank opvolgen als vertegenwoordiger van Philips, aangezien Frank in maart 2014 van zijn pensioen gaat genieten en zijn taken binnen NIC zal neerleggen.

Naar aanleiding hiervan recapituleert Ger de discussie uit de vorige vergadering en constateert dat alle toen aanwezigen graag verder willen met NIC. Gezien de formele positie die NIC als vereniging met statuten heeft, is het noodzakelijk dat de voorzitter en penningmeester staan ingeschreven in de registers van de KvK. Het verdient volgens hem ook sterk de voorkeur dat de voorzitter in het bedrijfsleven werkzaam is, hoewel het een denkbare optie is dat een collega formeel de voorzittershamer hanteert, maar dat deze in de praktijk berust bij de gastheer/vrouw van de volgende vergadering. Voor de uitstraling naar de buitenwereld, aldus Peter, verdient het verre de voorkeur dat de voorzitter uit het bedrijfsleven afkomstig is.

Herald Boevenbrink (AkzoNobel) verklaart zich hierop kandidaat en wordt bij acclamatie benoemd. Jan van Nijnatten (Philips) verklaarde zich bereid om het penningmeesterschap van Frank over te nemen; de vergadering heeft ook deze benoeming bekrachtigd. Het oude bestuur wordt gevraagd deze overdracht vóór de volgende vergadering bij de Kamer van Koophandel te registreren.

Hiermee is de toekomst voor NIC weer aanmerkelijk zonniger geworden.

Nick kondigde aan dat hij in de najaarsvergadering 2014 zijn functie als secretaris zal neerleggen, aangezien ook zijn pensioen met rasse schreden nadert.

Afgesproken wordt dat er contact zal worden opgenomen met Friesland/Campina en Océ om te horen of er al een opvolger staat te trappelen. Alle leden worden nogmaals en met nadruk gevraagd actief op zoek te (blijven) gaan naar potentieel nieuwe leden.

Ad 9. Uit de bedrijven en organisaties

Akzo Nobel

De nieuwe CEO legt de focus op de interne kosten. Er zal meer moeten worden geüniformeerd en vereenvoudigd.

De vestiging Deventer wordt op termijn gehalveerd, alle productie (plm. 220 man) wordt eind 2016 gestopt. Voor die tijd wordt er al het e.e.a. afgebouwd. De research blijft in Deventer.

Ook de vestiging Amersfoort (500 man) wordt opgeheven en verdeeld over de kantoren Amsterdam en Arnhem (weinig banenverlies). Bij de business units staan echter meer reorganisaties op het spel.

De statistieken over 2011 en 2012 laten zien dat het gebruik van Athens over het algemeen heeft geleid tot een halvering van gedownloadte wetenschappelijke artikelen, zowel abonnementen als prepaid articles.

Athens blijkt een fragiele oplossing, regelmatig hebben we storingen bij de uitgevers (omdat zij het platform wijzigen), Athens, wijzelf en onbegrepen fouten die te herleiden lijken te zijn naar DNS errors en security certificaten.

Toch gaan we er mee door, het onderliggende model(dwz goede allocering van de kosten op basis van gebruik) werkt. Ook onze document supplier Infotrieve gaat op Athens.

We hopen dat het gebruiksgemak wordt vergroot doordat gebruikers Infotrieve als een 1-stop shop gaan zien. Abonnementen en prepaid articles kunnen dan via Infotrieve via linkouts worden ingezien.

Stichting Reprerecht en RightsDirect (dochter van de CCC) hebben hun krachten gecombineerd en proberen nu voor de grote bedrijven een licentiemodel te ontwikkelen. Met 4 man zijn ze bij AkzoNobel geweest. Ik heb ze gewezen op het feit dat hergebruik van aangekochte artikelen redelijk beperkt is.

Het Chemical Inventory systeem is vol in gebruik met gemiddeld 8 tot 10 gebruikers van de software op enig moment van de dag. De leverancier ChemSW is opgekocht door Accelrys. Het elektronisch labjournaal heeft zich gesetteld en wordt goed gebruikt. Hier en daar wat problemen met de xls files (errors).

DSM

- Nog lang met onderbezetting gewerkt. Recentelijk nieuwe medewerker gestart in Zwitserland. Focus op Life Science onderwerpen.
- Single Sign On: we moeten een oplossing hebben voor 1-1-2015. Project wordt opgestart.
- Copyright: we zijn benaderd door CCC en Reprerecht samen. Blijkbaar is er een samenwerkingsverband gestart.
- We gaan een trial doen met Ebsco Discovery Service.
- Infotrieve heeft een aanbod gedaan voor Mobile Library Full. Nog geen helder beeld of dit iets toevoegt en hoe het zich verhoudt met andere producten die we hebben.
- Volledig digitaliseren van R&D archief: filmarchief is niet future proof.

Erasmus Medisch Centrum

Onderwijs

We hebben nu ongeveer een jaar ervaring met het nieuwe Onderwijscentrum. Het kloppend hart van het Onderwijscentrum is de Medische Bibliotheek, een inspirerende leeromgeving waar de student zich thuis voelt, zich door interactie met andere studenten en docenten professioneel vormt en optimaal ondersteund wordt door moderne, state-of-the-art onderwijsfaciliteiten.

Het centrum heeft naast een grote variatie aan onderwijszalen, 400 studieplekken op het onderwijsplein, verschillende concentratiewerkplekken en projectgroepuimten. Bijzonder is de ruim 35 meter lange en elf meter hoge boekenkast met de collectie (1500 m) van de Medische Bibliotheek, die aan de kop van het onderwijsplein staat.

Ook PhD's en assistenten in opleiding tot medisch specialist volgen een deel van hun onderwijsprogramma in deze omgeving. Het Onderwijscentrum is de werkomgeving voor docenten, maar ook onderzoekers bezoeken het Onderwijscentrum om gebruik te maken van de faciliteiten van de Medische Bibliotheek. Het Onderwijscentrum is de plaats waar je studeert, ontmoet en je op je gemak voelt.

Op en rond het ruimtelijke en lichte onderwijsplein, zijn optimale onderwijsfaciliteiten geconcentreerd. Het onderwijsplein heeft een academische en studieuze uitstraling die uitnodigt om (samen) te studeren en die de interactie tussen studenten onderling en tussen studenten, docenten en onderzoekers bevordert.

Beeldbepalende elementen in het ontwerp zijn het glazen dak dat het hele plein overspant, en een enorme boekenwand met twee kilometer wetenschappelijke boeken en tijdschriften.

Op het onderwijsplein is een studielandschap gecreëerd. Dit bestaat uit een soort eilanden met units in verschillende hoogten, waarin gestudeerd en gewerkt kan worden, individueel of in groepjes. Sommige units zijn wat meer omsloten, zodat je er niet gestoord wordt door anderen.

De 'oude' collegezalen zijn vernieuwd en voldoen weer aan alle moderne eisen. Eén van de zalen, de Professor Andries Queridozaal, is ingericht als promotiezaal en geschikt voor promoties, buluitreikingen en symposia.

Onderzoek

- 1) De nieuwe directeur van de Universiteitsbibliotheek, Matthijs van Otegem, is tevens projectleider van een nieuw te vormen Research Support Office voor Erasmus Universiteit en Erasmus MC. De Medische Bibliotheek is nauw betrokken bij de totstandkoming hiervan. Momenteel worden gesprekken gevoerd met alle stakeholders om zo te komen tot een producten- en dienstenportfolio, dat optimaal aansluit bij de klantbehoefte.
- 2) EUR en Erasmus MC zullen eind 2013 een openbare Europese aanbesteding doen voor een nieuw Research Informatie Systeem (RIS). Dit dient ter vervanging van METIS. Idealiter moet het nieuwe RIS vier activiteiten gaan ondersteunen: publiceren, promoveren, profileren en projectadministratie.

Océ Technologies

Philips

Eind februari 2014 ga ik met pensioen en dan zal ik ook van NIC afscheid nemen, als deelnemer en als penningmeester. Jan van Nijnatten neemt de meeste van mijn taken over (zoals de relaties met de uitgevers) en hij is daarom de meest logische opvolger als vertegenwoordiger van Philips bij NIC.

De e-Library met Athens-authenticatie werkt als concept weliswaar prima, maar in de praktijk zijn er toch wel vaak problemen. Wanneer iemand geen toegang heeft tot bepaalde

content, kan dat vele oorzaken hebben, zoals de plek van die persoon in onze organisatie of de registratie in het Philips-systeem, de registratie van het abonnement bij onze leverancier TDNet of de registratie van de Athens-gegevens bij de uitgever. Wij hebben uitgerekend dat we >2 fte kwijt zijn aan het beheer en dat is met een steeds verder afnemend aantal mensen niet vol te houden. Wij hebben daarom voorgesteld alleen abonnementen voor 'Philips' te gaan beheren – voor een redelijke prijs. Wij willen graag informatie uitwisselen met andere NIC-leden hoe zij met uitgevers 'redelijke' afspraken maken voor potentiële toegang vanaf honderden sites door tienduizenden klanten. Het komend jaar willen we (o nee: ze) daarover gaan onderhandelen en per 2015 zou dat dan in moeten gaan. In de praktijk zal het betekenen dat er alleen licenties met 'strategische' uitgevers overblijven.

Het 'nieuwe werken' is nu ook bij Philips volledig doorgedrongen, wat betekent dat researchers gemiddeld minder ruimte bezetten. In de jacht op vierkante meters is ook ons archief met ingebonden tijdschriften en proefschriften onder de aandacht gekomen en eerlijk is eerlijk: dat werd nauwelijks nog gebruikt. Per 1 januari zal het nu leeg opgeleverd moeten worden. We grijpen deze gelegenheid aan om Philips Research tijdschriften (*Philips Technisch Tijdschrift* met vertalingen en *Philips Research Reports / Philips Journal of Research*) te scannen en zo mogelijk via Internet beschikbaar voor iedereen te maken. Gelukkig is er via de TUE interesse voor zo'n 1000 van de 8000 proefschriften en een flink aantal tijdschriftjaargangen, zodat niet alles versnipperd hoeft te worden.

Volgend jaar bestaat Philips Research 100 jaar en dat zal gevierd worden met een aantal evenementen, zoals een tentoonstelling in Museum Boerhaave (vanaf december). Wij zijn daar ook bij betrokken via de organisatie van een lezingenserie met (hopelijk zeer) prominente sprekers en een publicatie met aandacht voor de belangrijkste (meest geciteerde of impactvolle) publicaties en patenten van de afgelopen 100 jaar.

Ons publicatiesysteem Portal2Research (waarmee interne en externe publicaties goedgekeurd en gearhiveerd worden) zal vervangen moeten worden door een document management systeem. Wat zijn de voor- en nadelen van een extern systeem (zoals bv Zylab) t.o.v. eigen ontwikkeling? Kan het met een Sharepoint en waarom niet (☺)? Graag willen wij hierover contact met NIC-collega's die al met dit bijltje gehakt hebben.

RIVM

- ✓ Een groot deel van mijn tijd ben ik betrokken, als hoofd archief, bij de invoering van het DMS FileNet, een uiterst bevredigende operatie, tot nu toe. Door diverse confrontaties met externe auditeurs stijgt de belangstelling bij het hogere management voor ordentelijk documentbeheer op dit moment (!) met sprongen. *Enjoy it while it lasts.*
- ✓ Ik ben erg optimistisch dat we een Current Research Information System (CRIS) zullen gaan invoeren.
- ✓ Ook de belangstelling onder de onderzoekers voor Open Access begint nu te groeien zodat we als bibliotheek ook daar weer aandacht aan zullen gaan besteden.
- ✓ Op termijn, vermoed ik, zullen alle rijksoverheidsbibliotheken wel worden opgeheven en vervangen door een inkoopunit. De vraag is: is er dan nog een reden van bestaan voor bijvoorbeeld informatiespecialisten? Volgens mij wel. We trekken daar bij ons flink aan, maar het zijn de gebruikers die zich als '*library custodians*' zullen moeten opwerpen en of ook bij hen het hemd niet nader dan de rok zal zijn ...

Shell

Tata Steel

We blijven rustig verder gaan met de digitalisatie. Als staalbedrijf doen we dat rustig aan. Maar we zien steeds meer traditionele bibliotheekgebruikers "verwandeln" in echte computerliefhebbers. Zal ook een beetje liggen aan het feit dat de wereld aanmerkelijk digitaal is geworden de laatste paar jaar. Hieronder een samenvatting:

- LexisNexisPublisher gaan we binnenkort opzeggen en vervangen door of HH of Meltwater. Ben behoorlijk ontstemd over een prijsverdubbeling. Wel zitten we waarschijnlijk (als het tegenzit) een maandje of twee zonder nieuws, maar dat is even niet te veranderen.
- We doen steeds meer met SharePoint. Gevolg is wel dat het aantal SharePoint sites explosief groeit. Ik merk dat de meer traditionele bibliotheekmedewerkers en ook gebruikers daar toch moeite mee hebben. Jammer.
- Communicatie hebben we ook (deels - veelal uitvoerend) onder onze hoede genomen.
- Het gebruik van de smartphones/ iPads groeit gestaag. Een deel van onze nieuwsvoorzieningen hebben we hier dan ook op aangepast. Ook is iedereen nu mail in de cloud gaan gebruiken (Outlook-OWA) en ik moet zeggen: erg gemakkelijk!
- Externe databases worden steeds duurder en we stoten sommige af. Heb bijvoorbeeld de Metadex opgezegd en we hebben een tijdje "los" gekocht. Op verzoek van de Britse collega's heb ik toch weer een abo genomen, maar heb ze er ook zelf voor laten betalen.
- Onze bezetting is sterk verminderd in de afgelopen 2-3 jaar (al eerder gemeld). Ook bieden we onze diensten meer en meer aan via onze intranetsite ("infocentre"). Met ruim 300 gebruikers per dag, een van de drukst bezochte sites op het TSEuropa intranet.
- Kennismanagement staat ineens weer in de schijnwerpers na wat vragen van onze CEO. Nog een beetje onduidelijk hoe de rest van het bedrijf dit wil gaan oppakken. Wij zijn onderdeel van R&D en hebben KM "redelijk" voor elkaar (het kan altijd mooier, maar we moeten ook de financiële realiteit van de afgelopen jaren in ogenschouw nemen).
- Hoewel we nog steeds een fysieke boeken uitleen hebben (ca. 400/ jaar), merk ik toch dat de digitale boeken ook in het vakgebied van de Materiaalkunde steeds meer beschikbaar komen. Goed om te zien.
- We zijn lid geworden van de VDEH in Duitsland (=Duits/ Oostenrijkse staalfederatie). Biedt behoorlijke voordelen die ik mondeling wel toelicht.

TU Delft

Organisatie

Landelijke functie TU Delft Library

In mei 2013 werden wij onaangenaam verrast door het nieuws dat het ministerie van OCW het voornemen heeft om de "subsidie" van de TU Delft ten aanzien van de landelijke functie van haar bibliotheek stop te zetten. De bibliotheek van de TU Delft werd vóór 1984, inclusief de landelijke functie op het gebied van de ingenieurswetenschappen, vanuit de reguliere eerste geldstroom van de TU Delft bekostigd. In 1984 heeft de TU Delft meegewerkt aan de (politieke) wens om een gedeelte van de eerste geldstroom over te hevelen naar een aparte subsidie ten behoeve van de activiteiten op het gebied van bibliothecaire documentatie. Deze subsidie wordt sindsdien apart op de begroting van OCW opgenomen onder

expliciete vermelding van de "landelijke functie" van de bibliotheek van de TU Delft. Per saldo was en is er dus geen sprake van een voordeel voor de TU Delft.
<http://weblog.library.tudelft.nl/2013/06/26/tu-delft-library-in-het-nieuws/>

Samenwerking

3 TU.Datacentrum en het Zandmotor monitoring team zetten een OpenEarth data-lab op.

De Zandmotor is een uniek experiment in de wereld. Met de aanleg van de Zandmotor, een schiereiland voor de kust van Ter Heijde, wordt onderzocht of de natuur het zand voor ons langs de kust kan verspreiden. In het OpenEarth data-lab zullen de monitoringsdata van de Zandmotor centraal worden opgeslagen en toegankelijk worden gemaakt. 3TU.Datacentrum beheert het data-lab voor de Zandmotor data en zal waardevolle gegevens duurzaam toegankelijk houden en citeerbaar maken.

Onze open ruimtes

Uniek concert

Op 14 juni heeft in de Library een uniek concert plaatsgevonden. In aanloop naar het Delft Chamber Music Festival speelde Liza Ferschtman in aanwezigheid van de Rector een uur lang de formules uit de boeken.



Tentoonstelling "Wasknijpers: See art in small things"

Van 10 juli tot 10 september 2013 is de zomertentoonstelling "De Wasknijper: See art in small things" te zien bij TU Delft Library.

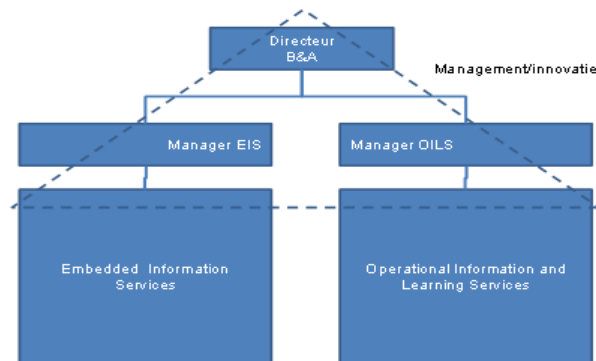
In een maar liefst 12 meter lange vitrinekast wordt een unieke verzameling getoond van wasknijpermodellen uit de hele wereld; verschillend in materiaalgebruik en vormgeving.



Universiteit Twente

1. Stand van zaken reorganisatie:

- Reorganisatieplan en formatieplan zijn opgesteld en goedgekeurd door College van Bestuur. Ook de financiële aspecten zijn akkoord.
- Structuur:



- EIS: ca. 11 fte, informatie- en archiefspecialisten, projectmanager
- OILS: backbone ca. 26 fte, bibliotheek- en archiefmedewerkers, applicatiebeheerders
- Formatie: ca. 42 fte, waarvan 3 fte flexibel
- Instemmingsvraag ligt bij Dienstraad
- Ontwikkelplan 2014-2015

2. Verbouwing studielandschap naar learning centre nadert voltooiing. Circa 1,5 km gebonden tijdschriftjaargangen zijn geruimd. De ruimte die hiermee is vrijgemaakt in het magazijn is gevuld met boeken uit de leeszaal. Er komen 35 projectruimtes beschikbaar. Deels al opgeleverd en in gebruik. Met de dienst Student en Onderwijs wordt gewerkt aan het koppelen van de diensten voor de studenten(loopbaan)begeleiding aan het learning centre: skillslab. Wordt nog een verbouwing.

3. Varia:

- Samen met de dienst Strategie & Beleid wordt een beleid voor de Universiteit Twente ontwikkeld voor databeheer.
- De vervanging van de bibliotheeksystemen landelijk en lokaal vindt plaats in landelijke samenwerking / afstemming
- Daarnaast is de vervanging van het RIS in voorbereiding (stuurgroep).

WODC

- Het WODC krijgt begin volgende jaar een wetenschappelijke visitatie, voorafgaand aan die visitatie heeft een zogenaamde Zelfevaluatie plaatsgevonden.

- De Kennisbank (Portal) is nu voor de uitrol klaar, komende tijd gaat de aandacht uit naar gebruik en “fine tuning”.
- Sinds februari 2013 “bewonen” wij, met name de collega’s van de ministeries van VenJ en BZK, een nieuw kantoorgebouw aan de Turfmarkt te Den Haag, vlak naast het CS. Tijdens de aanstaande voorjaarsvergadering van NIC kunnen de leden daar getuige van zijn.

EPO

1 Search NPL

Een van de belangrijke IT projecten voor de vooronderzoekers heet Search NPL. Een pilot is gestart met de discovery tool Summon van Serials Solutions sinds 2012. De bedoeling is om via een gezamenlijk platform te zoeken door onze online collecties die niet intern zijn geladen. De Search NPL tool is nog steeds in ontwikkeling. Het zal waarschijnlijk pas begin 2014 operationeel worden.

2. Reorganisatie

De reorganisatie van de Information Management divisie is afgelopen. De teams zijn nu bepaald en sinds 15 april kwam het in werking. Ik kreeg een nieuwe functie: service manager voor contracten en bibliotheek activiteiten. Daardoor heb ik ook te maken met acquisitie van commerciële patent literatuur, bijv. vertaalde JP or KR patenten, als collecties of als enkele patenten. De ‘machine translation tool’ dat op Espacenet wordt gebruikt voor vertalingen van patenten ‘on the fly’ is in constante ontwikkeling. In de toekomst zou het kunnen toelaten om patenten collecties intern te laden met goede kwaliteit. Mijn ‘acquisitie’ team is groter geworden om dit extra werk te absorberen.

3. Contracten

Ons team heeft te maken met tientallen vernieuwingen van data acquisitie contracten voor patenten en voor NPL en in mindere mate met nieuwe acquisities.

Merkwaardig dit jaar zijn de vernieuwingen van 7 Elsevier contracten die te maken hebben met fulltext en databases. Biotechnologie databanken, vertalingen van full-text van Aziatische patenten, technische e-books collecties vragen ook veel aandacht en energie, o.a. door de verplichting om de markt te onderzoeken in het geval van competitive aanbieders. Onze single-E-book piloot met Swetswise (Ebrary en MyiLibrary aggregators) is sinds november 2012 begonnen. Er werden weinig e-books besteld. Een van de redenen was het gebrek aan mobiliteit.